

atha saptaviṁśaṁ pūraṇam

rāsa-prapañca-pañca-pūraṇī-pūraṇam

[1] madhukaṇṭha uvāca—

atha vilasita-kheda-sveda-kulyāyamānāḥ
saha hari-vara-gauryaḥ sūrya-putrīm samīyuh |
yad amita-śatam etāḥ sā bhajanti sravanti
sarabha-sarasa-pūrtim tat-kṣaṇād eva bheje ||1|| [mālinī]

atikramya sva-maryādām śyāmaḥ śyāmās ca mām yayuh |
itīva yamunā śyāmā drāg atikrāmati sma tām ||2|| [anuṣṭubh]

[2] athāṅga-rucā ghana-capalā ghanāyamānā, vācā ca cāṭaka-bhaṇita-stanitāyamānā
ghanāgama-lakṣmīr iva lakṣmī-lakṣmī-patīnām sabhā sā mihirajā-pravāhe nabhasi
hasta-grāham avagāhamānā bhāsate sma |

mithaḥ prahasita-prathā-kala-kalaḥ samākarṣaṇam
muhuh stimita-gātratā pṛthula-vepathu-prakramaḥ |
tad etad atha yat sthitam bata jalāvagāhāt purā
tad evam anumīyate samudiyāya tasya cchaviḥ ||3|| [pṛthvī]

yadā jalām na hi viviśur nata-bhruvas
tadāmunā prasiścire samam tathā |
amum yathā laghu-gatim atra menire
vibhūbhavann udaka-bhṛd añcatīti tāḥ ||4|| [vasantatilakā]

jalād evam siṣecāmur ghanam ghana-rasa-pradaḥ |
viviśur jalam evāmūr yathāsāra-śarārditāḥ ||5|| [anuṣṭubh]

tadāvalagna-daghnām vārmagnās capala-locanāḥ |
kṛṣṇasāra-vadhū-rūpāḥ purastād gatim adviṣan ||6|| [anuṣṭubh]

yadā tāsām netra-pratiphalana-miśrā jhaṣa-gaṇā
muhur naivāgacchan pariciti-vidhānam katham api |
tadā spardhābaddhā iva mṛdulaṁ kṣaṇagam bhṛśam amī
sprśanto bhīrūṇām murahara-dṛśoḥ kautukam adhuḥ ||7|| [śikhariṇī]

haṁsā gatīś cakra-khagāḥ payodharān
mīnā dṛśaḥ sārasanāni sārasāḥ |
tāsām upetyāpagatā yatas tadā

teṣām tu sāmraḥyaṃ apūri sarvataḥ ||8|| [indravaṃśā]

mukha-vṛndam khalu tāsām
kamalāny abhibhūya babhrāje |
taj-jātiṣu tad-adhikatā
vidhutā vā kim nidānam asti sma? ||9|| [udgīti] ||

[3] tataś ca locana-nikocaṃ hasantīṣu tāsū svayaṃ tena nāgara-candreṇa pravartitā
vyātyukṣī, yathā—

megham vidyud vidyutaṃ cātra meghaḥ
siñcaty uccair megha-tulye pravāhe |
citraṃ citraṃ citram etat kim etat
nātyaṃ paśyety ūcire vyoma-rāmāḥ ||10|| [śālinī]

tataś cākaṅṭha-nirmagnā mahilāḥ kamalānanāḥ |
madhusūdana-saṃsaktāḥ kamalīnya iva sthitāḥ ||11|| [anuṣṭubh]

gaṇe gaurāṅginām harir acita-dharṣāt paribhavaṃ
gate tatra svarṇāmbuja-ghana-vanī nihnutim adāt |
viparyāso yarhy asphurad iha ca nīlāmbujavanī
tadā tasyāpahnuty-ucita-citi-kṛte'bhūd anupamam ||12|| [śikhariṇī]

ambuja-gandhi tathāmbuja-
rūpaṃ madhu-yug yathāmbujam tad iva |
tāsām tasya ca vadanam
kim jala-kelāv adād bhramam na mithaḥ ||13|| [gīti]

kathaṅcid api yā labdhā hariṇāmbhoja-kānane |
kim api vyañjayāmāsa tasyā hāhā-kṛtiṃ param ||14|| [anuṣṭubh]

smita-vilasita-nīlāmbhojam āsīdad ekā
mukham anu hari-vaktra-sphūrṭi-sandigdha-cittā |
iha ca vara-maranda-svādam āsādyā sadyam
samaruci-yuvatībhyah śaṅkinī svaṃ jugopa ||15|| [mālinī]

durlabham yad ajani svayaṅgrahā-
liṅgam tad iha jātam añjasā |
yarhi magnam anayā gabhīra-vār
ujjāhāra harir apy amūm atha ||16|| [rathoddhatā]

drutam atha vara-rāmā vāri vakṣoja-daghnam
yugapad ayi bhavatyah prāṇa-nātham vijetum |
sthagita-kṛti-karābhyām icchavaḥ sektum uccaiḥ
katham atha bata jigyur jigyre vā katham na ||17|| [mālinī]

padminyā mukha-padmaṁ
mudritam api sa madhusūdanaḥ pibati |
iti miṣa-kalayā sudṛśas
chalita-dṛśas tadvad ācarat kṛṣṇaḥ ||18|| [gīti]

hariṇā hṛdaye tāsām vitīrṇā nakhara-vraṇāḥ |
adbhutaṁ sahasā śliṣṭā madaneṣu-kṛta-vraṇāḥ ||19|| [anuṣṭubh]

aupajānuka-bhujas tu yadāsau
pārśvatīya-mukhatīyatayāsīt |
aupakarṇika-dṛśām sa tad āsām
aupanīvika-karo'py ajaniṣṭa ||20|| [svāgatā]

yadā rādhā vāri-kelau sakhīnām purato gatā |
vināpi sekaṁ sa tadā jaḍatām abhajat priyaḥ ||21|| [anuṣṭubh]

rādhā-puraḥ-saratayā jala-keli-yuddhe
kṛṣṇaṁ cakāra jaḍam udyamam antarāpi |
naitad viveda vanitā-nicitir mithas tu
svīyām ajijñapad asau jita-kāśitām ca ||22|| [vasantatilakā]

alaka-valayi-netraṁ kañja-netreṇa kīrṇaṁ
svam anu madhupa-tīkṣṇaṁ kañjam unnīya tasyām |
sabhayam apagatāyām tatra senādhipāyām
sa tu tad-anuga-sainyaṁ prāviśac cāviśac ca ||23|| [mālinī]

tataś ca—

nīra-keli-bhr̥ta-rāga-cakṣuṣām
atṭa-hāsa-nibha-hāsa-rociṣām |
māra-yuddha-lasad-uddhata-śriyām
raudravat vyajani so'py asau rasaḥ ||24|| [rathoddhatā]

tataḥ krīḍā-yuddham dadhad agha-ripur nīra-vihṛti-
prathāyām ekākī vraja-yuvati-koṭibhir abhitaḥ |
tathā kṛtvā tīraṁ prasabham itavān samprati yathā
purā kātyāyanyā bhajana-kṛti-kanyāsv akuruta ||25|| [śikharinī]

tataś ca—

marāla-kūjitā nīra-vasanā nīra-jānanāḥ |
cañcad-bhramarakā nīrajānām nālya iva sthitāḥ ||26|| [anuṣṭubh]

atha hā hā hāsa-śabdāḥ pravṛttā nīra-tīrayoḥ |
eke cātaka-gīṣ-tulyāḥ pare'lpa-stanita-prabhāḥ ||27|| [anuṣṭubh]<

[4] tataś ca bahudhā parihasya vinoda-viśeṣaṇāya sakhyātireka-vivekāya ca dvābhyām dvābhyām ekam ekam aṁśukam dattavān, haris tāḥ sarvā vastraikaika-veṣṭita-dvi-dvi-kāya-yaṣṭīr utthitā nirīkṣya pratimukham parīkṣya ca bahu jahāsa | hasitvā ca tāsām uttam uttamam vāsas tathā dhārayantīnām cañcalatā-sambhṛtaṁ tiryag añcalatā-saṁvṛtaṁ sambhavad aruṇa-guṇam, madhye madhye stambha-nipuṇam kvacana kvacana cākasmika-smita-lambhanam vināpi dṛg-ambhaḥ kranditena vilokita-dambham vilocana-saṁrambham lambham lambham trilokī-mohane cikīrṣita-tadiya-ruci-dohane kusumāsāra-kāriṇī vimāna-cāriṇī-saṁhatiḥ praśasta-vastrāṅkārā-mālyādīnām puṭīḥ peṭakāś ca tat-purataḥ śanaiḥ pātanam anaiṣīt |

[5] kṛṣṇas tu tāḥ sarva-stutāḥ samunna-vastrāḥ paśyann ati-samunnatānanda-vaśyaḥ svayam anurajya samupayujya vibhajya ca tāni vastrādīni prattavān |

[6] tatra prathamataḥ svalpenaiva tena tena vicchittir jātā, yathā—

majjanena tanu-rocir ācitam
sūkṣma-śubhra-vasanam sata-cchavi |
citrakam dyuti-vicitram ity adaḥ
prāyaveśam arucan hari-priyāḥ ||28|| [rathoddhatā] ||

[7] bahubhir bhūṣaṇais tu tatra tatra mithune parama-śobhā netra-lobhāya jāyate sma | tathā hi—

yadā yadā nūtana-veśa-yauvanam
tathāvidhābhiḥ samam īkṣate harim |
matvā tadā navya-vadhū-varān amūn
divyo janaḥ puṣpa-kulāni varṣati ||29|| [upajāti 12]

[8] atha vana-vihārāya hariṅākṣiṇām tatir evam ādi-vyājam vyājahāra—

anaṅgo nāma senānīḥ kṛṣṇa kas tava vidyate |
hanta darśaya tam nityam sakhiyam mām bravīti yam ||30|| [anuṣṭubh]

[9] śrī-kṛṣṇas tu gūḍha-smitam ūcivān tatra śrī-rādhām prati, yathā—

rādhe, maiṣīr draṣṭum anaṅgam |
tasya tu paśya gaṇam kṛta-sat-kṛta-sukṛta-sulambhita-saṅgam ||dhruvam ||
taru-vallī-tati-dampati-pallī bhavatīm atithīyantī |
ākārayati calan-nava-pallava-pāṇibhir ātmīyantī ||a||
sā punar iha kusumāni kirati pathi racayitum āstara-caryām |
kokila-kulam api tava hūtim kila kalam anu kalayati varyām ||b||
bhrūnkāreṇa ca bherī-śabdām bhramarā vidadhati sa-sukham |
śikhi-śatam api bata tanute nartanam abhitaś cālī-pramukham ||c||

nija-ruci-dīpaṁ paritaḥ prathayati so'yaṁ rajanī-svāmī |
eṣa ca panthāḥ svam viṣṭṛtavāms tvat-pada-rajasām kāmī ||d||31|| iti |

atha savitr-sutāyā dhanya-vanyā-pradeśe
viracita-bahu-veśe tā virejuḥ sa-kāntam |
tam anu paraparasmin vāsare kāryam anyad
vilasitam anukāntam sūcayāmāsa kāntaḥ ||32|| [mālinī]

atha bhramara-dampati-vraja-janaḥ pratisvam nijā-
layād anugatiṁ dadhad bhavika-gītavad gītavān |
aho kim iva so'pi tam nija-ramā-yutam tad-vana-
prabhuṁ pramitavān anuvrajati tatra sarvatra ca ||33|| [pṛthvī]

[10] atha snigdhakaṅṭhaḥ papraccha—

rātrīḥ kiñcin mātra-śeṣatvam āgād
bambhramyante smāpi tasmin sapatnyaḥ |
kriḍā-trṣṇā dhrṣṇag evāṅga jātā
hā kim cakre tatra kṛṣṇāṅganābhīḥ? ||34|| [śālinī]

[11] tatra madhukaṅṭha uvāca—tataś ca tad-vanasya nirvarṇana-pūrvakam varṇanam
vidhāya, keli-kalāpe vidhīyamāne—

anyo'nyam nihnutānveṣaṇa-kṛti-vihṛtiṁ preyasībhir murārīr
yām cakre sā rahas tan-mithuna-mithunatā-kāraṇam jāyate sma |
yatrānviṣyānuvātā vividha-gati-vapuḥ-sphūrtinā tena yā yā
kuñjāntas tam grhītvā pṛthag apara-dṛśām dūratām sāncati sma ||35|| [sragd]

kathaṅcana dadarśa yā kvacid apīha kṛṣṇānvitām
vadhūm rahasi kām api svayam idaṁ-vidhā kācana |
pratītiṁ agaman na hi sphuṭam amūm tamālānvitām
sphuṭat-puraṭa-yūthikām sapadi manyamānā hṛdi ||36|| [pṛthvī]

śiñjitaṁ vihaga-kākalī-kulair
gānam anya-bhṛta-sambhṛta-svaraiḥ |
rūpam apy atha tamāla-campaka-
śreṇibhir muhur avāri tādṛśām ||37|| [rathoddhatā]

yatra santamasam asti santataṁ
tad vanam na para-durgamaṁ param |
kuñja-madhya-lasad-ośadhī-śriyā
tatra tatra mithuna-rddhi-wardhi ca ||38|| [rathoddhatā]

atha rahasi girām vilāsa-kamraṁ
calad-amalāṅga-vikāsi-romaharṣam |

smara-valayi-kalā-spr̥hātilolaṃ
didivur alaṃ yugalāni tatra tatra ||39|| [puṣpitāgrā]

[12] atha krama-vaśād adbhuta-bhayānaka-raudra-bībhatsa-vatsala-karuṇa-vīra-hāsyā-
śānta-śr̥ṅgāra-rasāḥ śr̥ṅgārānukūlatayā yathāyogaṃ rasayitum āsāditāḥ | [13] yathā—

kvacid ahīna-tuhina-marīci-marīci-vīci-rocamāna-kānane paricitāparicita-nānā-vidha-
mṛga-pakṣi-vṛkṣa-vallī-vilakṣaṇatā-vilokanāya kṛta-paribhramaṇam;
kvacid api madākula-bhramara-kula-saṅkula-gūḍha-kuḍuṅga-kusuma-caya-cayanāya
kampamāna-prāṇa-praṇayinī-janasya prakāṣaṃ cāṭutā-ghaṭanāya tatra balād iva
viracita-praveśanābhīniveśam;
kvacid api dhr̥ṣṭa-ṣaṭpada-daṣṭatā-labdha-kaṣṭa-spaṣṭa-duṣparihara-bāṣpa-
lalanāvakanād uddaṇḍitena sanāla-keli-kharanāla-daṇḍena tad-daṇḍanāya
makara-kuṇḍala-tuṇḍa-paryanta-sparśi-roka-koka-nadāyamāna-netra-
puṇḍarīkam;
kvacid api lalitavilāsa-valitānana-lalanā-vapur anubhūya jugupsitī-kṛta-sthala-kamala-
sthalāvalokanam;
kvacid api śuka-nikarādhigamanīya-ramaṇīya-vāṇī-vilāsa-kalanāya salālana-kalita-
kala-kalā-kalāpam;
kvacid api nija-līlā-milad-ullala-bhāva-vilulita-sulalita-mukula-kula-latā-vakalanena
vikalatayā vīgalita-nayana-jala-leśam;
kvacid api praudhatā-samūḍha-gūḍha-garva-parva-kharvaṇāya sadambharambhoru-
varūtham anu nirvyūḍha-prarūḍhamāra-samprahāram;
kvacid api mithuna-mithaḥ-keli-kalānukṛti-niyati-valita-praticchāyāvaloka-kautuka-
vāhitayā vihita-bahu-hāsam;
kvacid api parasparam aparaspara-sparśa-sukha-parāmarśajāta-nivṛtti-citta-vṛttitayā
nimīlad-vilocana-rocamānam;
kvacid api niryantraṇa-ramaṇa-śrama-paratantra-tandrāyām api tad eva ramaṇam
bhūyaḥ samanubhūya rāga-sāgarāyamāna-jāgaram--

[14] sa eṣa keśavaḥ preyasībhiḥ saha vilalāsa |

bhramaram iha nibhālya dattacumbam
vratatiṣu kīram apīha dāḍimīṣu |
punar api ramaṇo manojavaśya-
sthitiramaṇāya babhūva vallaviṣu ||40|| [puṣpitāgrā]

alir iha vadanopadamśam āsīn
madhurasapānakaraḥ sarojinīnām |
yad ajitaramaṇītatir nirīkṣya
sphuṭam abhajan madanam vidūrato'pi ||41|| [puṣpitāgrā] ||

[15] tac ca tac ca na varṇayitum ātmaśaktiṃ nirvarṇaye, yataḥ—

tām jyautsnīm tac ca vṛndā-vipinam api ca tat kuñja-vṛndam tathā tāḥ
śayyā dve dve ca te te hari-hariṇa-dṛṣau tāś ca sa-prema-līlāḥ |
paśyat paśyan mano me sapadi viṣayitām ujihad atrānumuhyat
paśyad drāg yāti tat-tad-viṣaya-valayatām hanta paśyāni kena? ||42|| [sragdharā]

[16] tad etad iha sāmānyatayā varṇitam, viśeṣataḥ punar evam—

anyā varṇāḥ santi yatra sphuren na
śrīrādhāyāḥ kāpi saubhāgyalakṣmīḥ |
tasyāḥ sphūrtau varṇanāyām na śakyā
sāpy evam ced anyavārtā tu dūre ||43|| [śālinī] ||

[17] tataś ca parasparam para-parāgamanātankayā maṅkṣu saṅkucita-līlā-vilāsāḥ sa-
viśeṣam veṣam saṁśleṣa-valitam vidhāya vallī-gr̥ha-pallinām bahir-varti-sanniveśa-
veṣam sthālī-viśeṣam kramataḥ krāmanti sma, yatra kṛṣṇasyāpy aikadhyam
udbudhyate sma |

[18] tathā ca tam krāntvā ca dāruṇatā-padāruṇatā-prakāśa-sānnidhyam nidhyāyanti
sma | tataḥ—

pūrvasyām diśi kācanāruṇa-ruci-cchāyāvṛṇoc candrikām
candro'py āsu tadā patann iva karair ālambatāstācalam |
ittham kairaviṇī-kulam kila dara-glānim yayāv ity amūs
tad-rāsānkita-rātri-śānti-vibudhā mamluś ca kṛṣṇa-priyāḥ ||44|| [śārdūla]

[19] tatra khecara-strīṇām vacanam

nīca-bhāva-valayī balād vrajann
ūrdhvatām nipatatīti niścitam |
paśya gopa-sumukhī-mukhātigāḥ
puṣkarāt skhalitavān asau vidhuḥ ||45|| [rathoddhatā]

kim ca—

ahriyata kuvalaya-mālā-
līlā gopāṅganāpāṅgaiḥ |
iti kila dūnita-bandhuḥ
kuvalaya-bandhuḥ papāta hā sindhum ||46|| [upagīti]

[20] śrī-vraja-devīnām api—

tārāṇām vṛndam āmṛdnann asmākam api sarvataḥ |
ayam ākramate'nūrur vyoma cākramati drutam ||47|| [anuṣṭubh]

[21] tataś ca tāsām tathā-bhāvam vibhāvya bhavya-svabhāvaḥ sa śrīmān navya-

kiśoratā-navya-sad-bhāvaḥ pratisvam āliṅgitānām darśita-praṇaya-sampad-iṅgitānām
vaktra-kamalaṁ sravad-asraṁ mamārja |

[22] sāntvayann eva cedam sāntvam uvāca—

acchinnam samayam vahāmi bhujayor antaḥ sakhi tvām iti
pratyāśā yadi sidhyatīha tad api svāntam na me tṛpyati |
siddhau tatra tu vighna-jātam atulaṁ bandhvādi-sambhālanam
tasmād geḥa-gater avaśya-valane mā mlānir āsādyatām ||48|| [śārdūla]

[23] iti pūrvavad eva pratyekam hastena vyatiśajya sajamāna-vihāratayā vraja-
vartmānuvartate sma |

yadyapi vanitā-vaśatām antar yātas tathāpy asau kṛṣṇaḥ |
bhajati snigdhan anyān sat-puruṣāṅgām iyam śailī ||49|| [āryā] ||

[24] atha labdha-paraspara-vicchedeṣu ca tat-tat-pallī-vartma-bhedeṣu prāyeṇa prāpta-
gaṇa-saṅgama-troṭatām adhika-koṭatayā bhāvinī-samudayaḥ svayam na bhāvayitum
īśāmbabhūva |

[25] krameṇa cātyanta-raṅga-tat-tad-aṅganā-gaṇe gaṇeyatayāvaśiṣṭe tena saha nija-
nijopavanāntar-varti-gehāṅgaṇa-vartma-bhedam āsādyā, kṣaṇam gamanād virarāma
reme ca | tatra ca—

gāḍhopagūḍha-ciratām paṭu-cumbitam tad-
viśrambha-bhāg-abhihitam bahu-mānitam ca |
tāsām gatau racayatā vraja-rāja-putre-
ṅākāri kim na kim ito gaṇanām na vedmi ||50|| [vasantatilaka]

[26] tataś ca tāḥ sa-gadgadam jagaduḥ—

sambhāvitam na valate sma yad asmakābhis
tvat-prāptir atra bhaviteti tayā ca jātam |
vijñāpanam tu na idam śṛṇu kṛṣṇa tasmin
aṅgikṛtam pariharanti na jātu santaḥ ||51|| [vasantatilakā]

tataś ca—

mitho mithunam uttaram viraham ūhamānam mithaḥ
patan-nayana-vāribhiḥ samabhiṣiktam āśliṣyata |
tad evam akhilaṁ vapur niyatam ārdram āsīd bahis
tad asya hṛdayam punar vyajani tāḍṛg antar bahiḥ ||52|| [pṛthvi]

[27] tataś ca, saha-kāntaḥ kāntā-samudayaḥ śakunta-kula-kala-kolāhalāt prātar iti —
kalita-camatkāraḥ kampa-sampat-sampatad-asram ajasra-bhāvanā-nidānam kathaṅcid
eva viśleṣam iyeṣa |

[28] tathā viśliṣya ca—

tiryak paśyan muhur api mithas tatra tatrāpi sāsī-
bhāvād vyaśraṁ mithunam atha tat kṛṣṇa-rādhādi nāma |
gehaṁ gacchad yad iha gamanāyāśakan tan na citraṁ
dhanyānāṁ syād ucitam akhilaṁ yat prayatnaṁ vināpi ||53|| [mandā]

ajani bahu-vyathatāntar bahu-dayitānāṁ viyogatas tasya |
sarvāvaraka-rug-antaram iva jajñe sā tu rādhikā-viyutiḥ ||54|| [giti]

jyautsnīm śāradikām vihr̥tya vividham tasmin balād āgataṁ
vikṣya brāhma-muhūrtam ullala-dhiyaś channādhva-mūrti-kriyāḥ |
tat-tat-keli-kalā-vilāsa-valita-svāntāḥ sva-kānta-priyāḥ
sāntas tarṣam anantar iṣad uditā-śrānti vrajaṁ prāviśan ||55|| [śārdūla]

[29] sa eṣa rāsotsava-viśeṣaś ca nivṛtta iti bahir eva vṛttam nāntaḥ, yataḥ—

rāsotsavaṁ kila samāpya gṛhādi-kṛtya-
vyagrās ca tan-mayatayā vraja-vāma-netrāḥ |
nānā-vilāsa-maya-nartana-gīta-vādyam
sākṣād iva vyadadhatātra ca tat tad eva ||56|| [vasantatilakā]

netā yeṣu tu rāsa-keliṣu bhavet kṛṣṇaḥ svayam nāyikāḥ
śrī-jaitra-vraja-subhruvo, rasa-kathās tatraiva nirlāñchanāḥ |
tat-tad-varṇanam eva kāvyā-vibudhāḥ kārtsnyena kuryuḥ param
kintu śrī-śuka-sammataṁ na yad idaṁ pūryeta taiḥ sarvakaiḥ ||57|| [śārdūla]

[30] snigdha-kaṇṭha uvāca—hanta, catvāras te kumārakāḥ kva gatāḥ? |

[31] madhukaṇṭha uvāca—pūrvam ārūḍha-mahā-taravaḥ paścān nija-prabhoḥ sva-
gṛha-vartmānuvartanam avadhāya, dūra-carīṣṇutayā tūṣṇīm evānuvartiṣṇutām avāpuḥ
iti |

[32] tad evaṁ madhukaṇṭhaḥ prathitam api rāsa-līlā-varṇanam triyāmāniyamataḥ
saṁkṣīpya tādīya-samādhher vikṣīpyamānatā-saṅjanāya sāṅjalir vyañjayāmāsa—

sa idṛg vallabho labdhas tvayā śrīmati rādhike |
yam bheje rāsa-rabhasāt trilokī nāyikā-nibhā ||58|| [anuṣṭubh]

[33] atha kaṅja-netraḥ kṛtāñjalitayā pratīkṣitānujñā-sārau sūta-kumārau svāntikam
āhūya bhūyaḥ paricaskāra nijānām aṅgānām aṅganānām api pariṣkāra-dravyeṇa |

[34] yad anu dāna-parvaṇā sarva eva bhāsamānaḥ sabhā-sajjanaḥ pratyekam eka-

vyaktir api kriyā-lāghavād bahu-vidha-nibhām vyaktim avāpa |

[35] tato brāhma-muhūrte muhūrta-viśramāya sarva eva sva-sva-dhāma jagāma |

iti śrī-śrī-gopāla-campūm anu
rāsa-prapañca-pañca-pūraṇī-pūraṇam nāma
saptaviṃśaṁ pūraṇam

||27 ||